

Scénář k rozhlasové reportáži

Vratislav Svoboda

Doby, kdy Modřany byly jen vesnicí na okraji Prahy, odvál čas. O tom, jak vypadaly, ale také o krutostech 2. světové války vypráví jeden z jejich nejstarších pamětníků – 91letý Vratislav Svoboda.

„Kolem toho současného Obchodního náměstí, byla tam ta paní Klapková s tím uhlířstvím, vedle ní měli Vošahlíkovi hospodářství a chlívy. Okénka z těch chlívů byly obrácený právě na – na tu náves.“

Vratislav Svoboda vzpomíná i na to, jak si jako děti hráli na ulici.

“No a tam jsme se scházely děti z celého okolí. Samozřejmě tam vládla přísná hierarchie, pánové samozřejmě, měli zvláštní partu nebo dvě party, který spolu nějak soupeřily. Holky si skákaly takový ty panáci a jedině, když se hrálo nějak na babu, tak to jsme je přibrali milostivě, ale musely se chovat uctivě k pánům.“

Tyto nevinné dětské duše ale zanedlouho postihl největší konflikt v dějinách lidstva. Vratislav Svoboda byl svědkem mnoha hrůz.

„První oběti války byly hlavně Židé, kteří bydleli v Modřanech, tam byl pan advokát, dentistka, jeden z našich sousedů s rodinou, lékař. A ti všichni prostě zmizeli jednoho dne. Náš souseď pracoval v bance, tak ho vyhodili a on potom jezdil s popelářema. Potom celou rodinu odsunuli pravděpodobně, více jsme se o nich nedozvěděli. O těch ostatních samozřejmě, nikdo z nich se nevrátil.“

Nejdrsnější vzpomínky ale pocházejí z konce 2. světové války, z května 1945, kdy probíhaly boje s ustupující německou armádou v zatáčce mezi Komořany a Točnou.

„No, takže se tam bojovalo tvrdě. Padlo tam, já si nepamatuju přesně kolik, ale přes 20 lidí. Jeden z nich byl tam těžce zraněnej, to byl major, tenkrát štábní kapitán Šmid. A toho jsem viděl, když ho nesli, jako na nosítkách právě domů. Do dneška si to pamatuju, že byl úplně bílý.“

Tyto boje bohužel zahrnují i spolužáka Vratislava Svobody a jeho tatínka.

„Padl tam i otec mého spolužáka Salaby, Standa Salaba se jmenoval. Já jsem ho potkal, jak brečel Jirka: „Zabili mi tatínka, já se jdu pomstít!“. A skutečně tam padl, bylo mu tak těch 13 / 12 let. Nedal, nedal si říct.“

*****